

8 Landskap

8.1 DELOMRÅDEN

Omdaning av Västerås resecentrum bildar en rad nya stadsrum; Vasaterrassen, Sigurdsterrassen, bussterminalen och den temporära stationsplatsen. De olika stadsrummen har olika karaktär och urbanitet som svarar mot den specifika kontext som de vänder sig till.

Vasaterrassen, som visuellt blir en förlängning av Vasaparken, gestaltas som ett mer klassiskt urbant rum med anknytning till Vasaparkens karaktär av engelsk landskapspark. Den engelska landskapsparken som iscensatt landskap, där landskapet bearbetas för att skapa stämningar, följer med upp på Vasaterrassen. En variation mellan öppet och slutet, siktninjer och naturliga former skapar grunden för de stora flöden som ska rymmas på Vasaterrassen. I de stora flödena finns lugna nischer för att betrakta, vänta och mötas, medan flöden koncentreras med hjälp av vegetation, möblering och funktionsbelysning.

Vasaterrassen ansluter till den klassiska Vasaparken.

Busstorget kommer ligga som en urban trafikmaskin längs Södra Ringvägen, som styrker kopplingarna mellan resecentrum och Mimerkvarteret.

Sigurdsterrassen ansluter till Kungsängsgatan. Platsen kommer i framtiden att bli en viktig kopplingspunkt och ingång till stads kärnan från de nya stadsdelarna söder om järnvägsspåren.

Det tillfälliga resecentrumet ska etableras i befintliga byggnader i kvarteret Sigurd 3. Här finns en möjlighet att skapa positiv uppmärksamhet kring projektet, samtidigt som platsen under byggtiden ska fungera som en effektiv stationsplats där alla känner sig välkomna.

Terrassen kopplar på det befintliga flödet genom Vasaparken till stationen och angörs från Kopparbergsvägen. En breddning av gångbanan längs vägen möjliggör stora flöden av fotgängare och cyklister. Ankomstplatsen från Kopparbergsvägen blir, förutom entréplats till det nya resecentrumet, en viktig länk mellan stadskärnan och Mälarporten.

Sigurdsterrassen ligger på ABB:s gamla fabriksgrund och vänder sig mot Mälaren. Den södervända slutningen mot vattnet ger goda möjligheter att etablera platser med utsikt för att vänta och mötas.

Gång- och cykeltrafik ges separata flöden som rationellt, för att uppnå bästa förhållanden för lutning, slingrar sig ner för terrassen. Platsen arbetar med en hög nivå av grönska. Vegetationen väljs för att passa platsens karga förutsättningar.

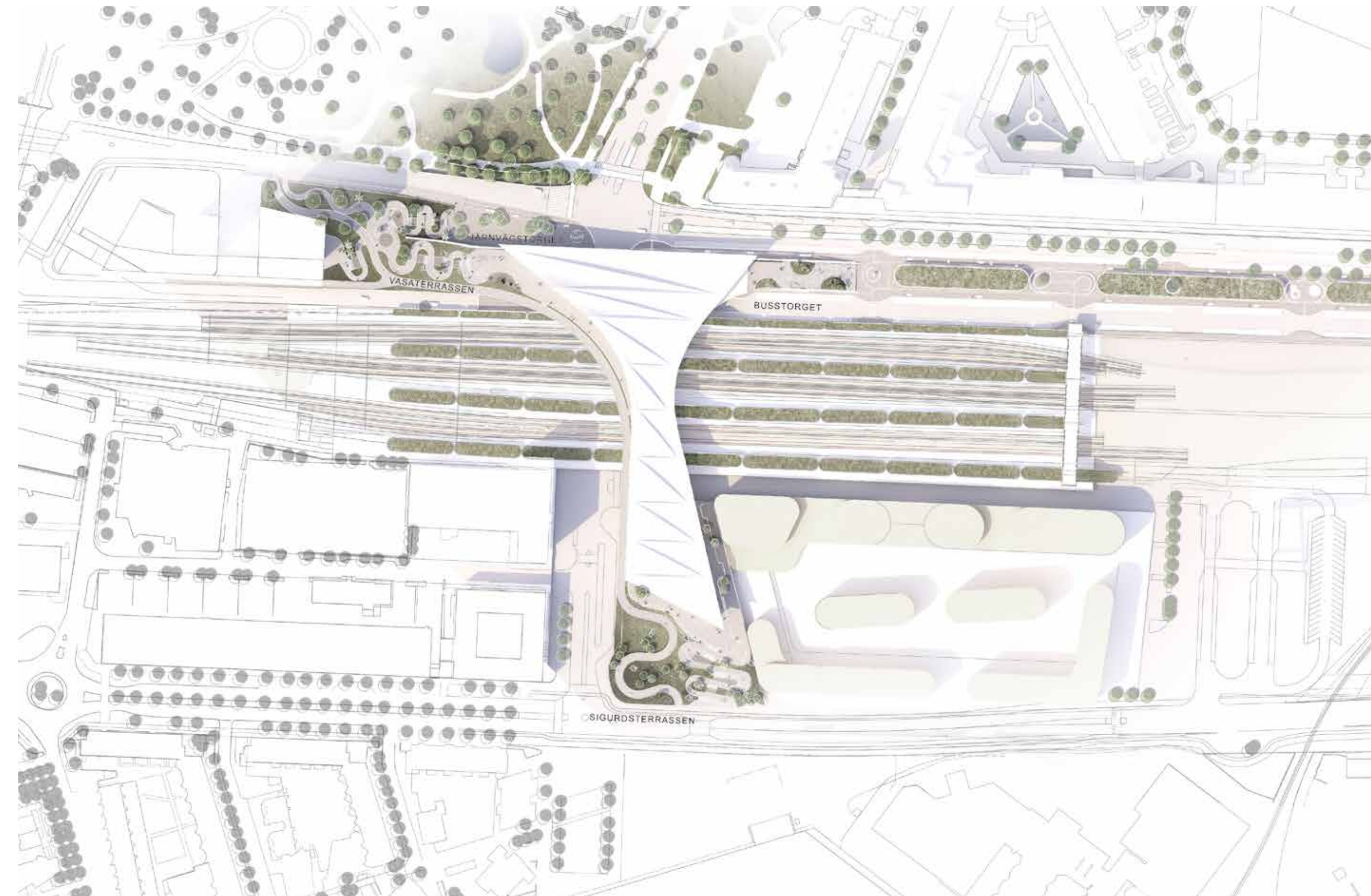
Bussterminalen placeras längs Kopparbergsvägen och hanterar ett stort antal inkommande busslinjer. Stadsrummet fungerar som en effektiv trafikmaskin och över dygnet passerar många av stadens boende och arbetande platsen. Terminalen får en rationell utformning som hanterar de stora flödena men samtidigt skapar ett välkommande urbant stadsrum med mötesplatser, platser att vänta på etcetera.

Bussterminalen ligger parallellt med Mimerkvarteret, som genom omdaning av resecentrum kommer att bidra till en förskjutning av aktivitet och flöden i Västerås.

Den temporära stationsplatsen i kvarteret Sigurd 3 byggs för att hantera flöden till och från stationen under tiden den nya stationsbyggnaden byggs och kommer att stå under tiden som Sigurdsterrassen byggs, tills att den är i vägen för

fortsatt exploatering. Samtidigt kommer platsen att spela en stor roll för att levandegöra och aktivera den delen av staden och möter på så vis upp den förskjutning av stadskärnan som Västerås genomgår.

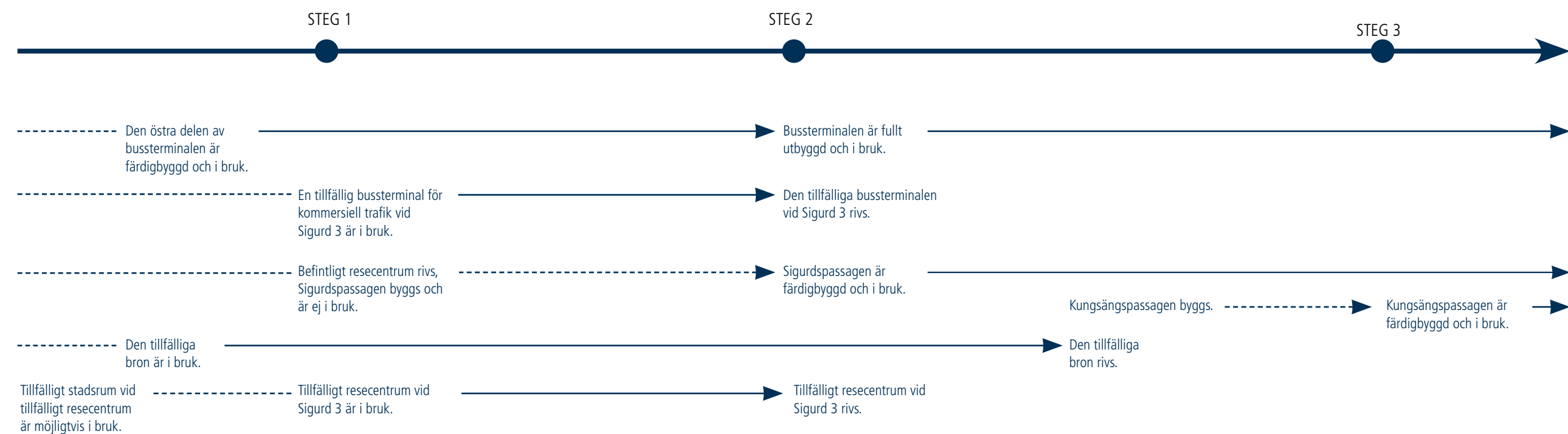
Platsen utformas för att medge ett flexibelt användande och ska framstå som en genomtänkt och välgestaltad plats.

8.2 UTVECKLING ÖVER TID

För att förstå utvecklingen av resecentrum över tid, arbetar detta projekt med utvecklingen i tre steg. Steg 1 är under Sigurdspassagens byggtid, steg 2 är när Sigurdspassagen är färdigutbyggd och i bruk och steg 3 är när även Kungsängspassagen är byggd och i bruk. Stegen ger en överskådlig bild över vad byggnationen betyder, både för resecentrums och stadens struktur över tid.

Idag ligger Västerås centrum nordväst om stationen och fotgängare kan korsa järnvägsspåren antingen via dagens resecentrums gångbro över spåren, eller via Hamngatan i väst. Stads kärnan, som historiskt varit avskuren från Mälaren av ABB:s industri kvarter, börjar nu växa med nya stadsdelar både i söder och öster. Utvecklingsområden som Kopparlunden, Mälarporten och Öster Mälstrand, bidrar till att samla staden och samtidigt stärka kopplingen till Mälaren.

8.2.1 Steg 1

Under det första steget av utbyggnaden färdigställs den östra delen av den nya bussterminalen. Det anläggs även en tillfällig gångbro över spårens östra sida. Uppförande av ett tillfälligt resecentrum vid kvarter Sigurd 3 möjliggör rivning av befintligt resecentrum samt byggstart för Sigurdspassagen. Den tillfälliga gångbron förskjuter flödena över spårområdet österut och bidrar till att aktivera Mimerkvarteret, som på sikt kan utvecklas med nya centrumfunktioner.

8.2.2 Steg 2

Under steg två är bussterminalen helt utbyggd och Sigurdspassagen tas i bruk. Flöden av människor från centrum kan nu komma både genom Vasaparken, via Kopparbergsvägen

och via Mimerkvarteret. Kopplingen mellan Mimerkvarteret och bussterminalen är fortfarande viktig och kan medverka till att öka tryggheten på busstorget.

8.2.3 Steg 3

I det sista steget av utvecklingen av resecentrum har Sigurdspassagen kompletterats med ännu en permanent passage, Kungsängspassagen. Resecentrum är nu inramat av de två broarna och den barriär som järnvägen utgör idag har delvis byggts bort. En tredje passage har även byggts öster om Kungsängspassagen, i form av en tunnel under järnvägen.

8.2.4 Tillfälligt stadsrum vid Sigurd 3

Det finns en möjlighet att aktivera området och skapa positiv uppmärksamhet kring projektet redan innan steg 1. Den plats vid Sigurd 3, som under steg 1 ska fungera som en tillfällig stationsplats, skulle kunna aktiveras och användas som ett stadsrum långt innan resten av byggnationen startar. Gestaltning och programmering av ett sådant stadsrum redovisas dock inte i denna programhandling för resecentrum.

Urban struktur, steg 1

Under steg 1, när Sigurdsterrassen byggs, leds stora flöden av fotgängare genom Mimerkvarteret och använder den tillfälliga bron för att ta sig över järnvägsspåren. Pilarna illustrerar fotgängarflöden under steg 1.

Urban struktur, steg 2

När Sigurdspassagen står klar, kommer centrumområdet via Vasaparken att få en stark koppling till stadsdelarna på andra sidan järnvägen över Sigurdspassagen. Om passagen öster om resecentrum står klar vid den här tiden är ovisst. Pilarna illustrerar fotgängarflöden under steg 2.

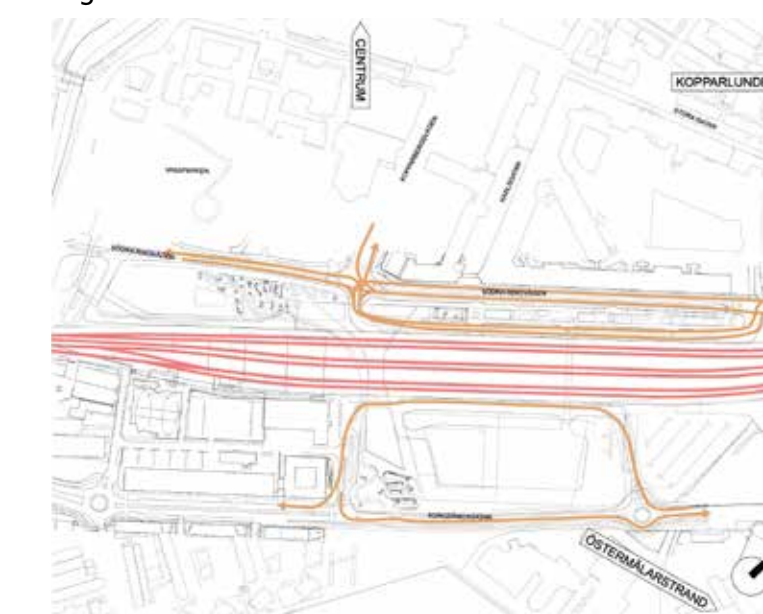
Urban struktur, steg 3

I steg 3 finns tre passager över järnvägen i centrala Västerås, varav två ingår i Västerås resecentrum. Pilarna illustrerar fotgängarflöden under steg 3.

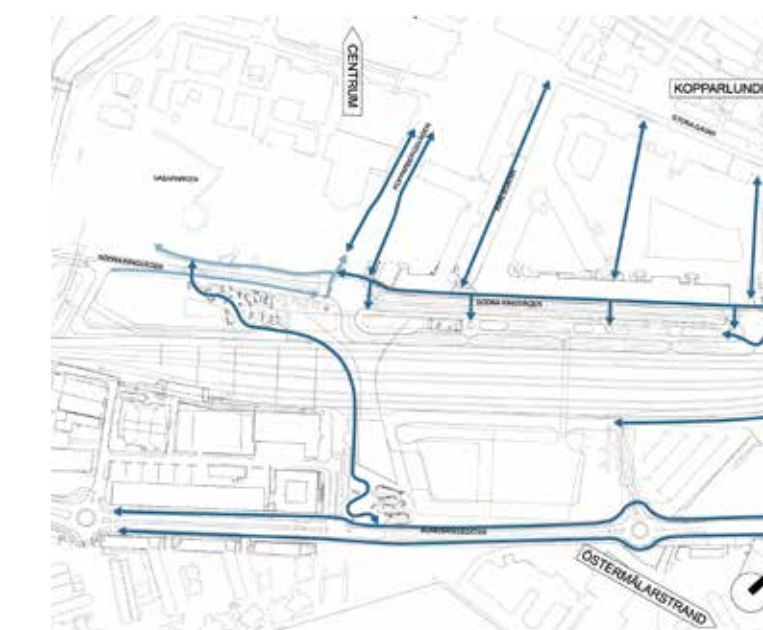
TRAFIKFLÖDEN OCH PARKERING, STEG 1

Tåg och buss

Busstrafik
Tågspår

Cykel

Cykelbana

Bil

Biltrafik

Fotgängare

Gångbana

8.3 TILLGÄNGLIGHET

Resecentrum ska hantera stora flöden. God tillgänglighet och orienterbarhet är avgörande för att det ska fungera som en funktionell och attraktiv nod i staden. Resenärsperspektivet ställer ytterligare krav på tillgänglighet utöver det som normalt tillämpas i offentliga miljöer och publika byggnader.

Tillgänglighetslösningar ska integreras i den överordnade gestaltningen och överensstämma med utemiljöns uttryck och karaktär. Naturliga ledstråk integreras i gestaltningen i största möjliga utsträckning. Där detta anses omöjligt kan de kompletteras med konstgjorda ledtytor för att uppnå ett sammanhängande taktill ledstråk.

Belysning ska vara funktionsbaserad och vara utformad för att förstärka orienteringen för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Markytan bör vara jämnt belyst och inte bländande.

På terrasserna integreras ramper med lutningar på 5,5 procent respektive 4,5 procent, anpassade till cykel- och gångförbindelser över spåren. Ramper för fotgängare förses med handledare i två höjder. Det finns även möjlighet att ta den genaste vägen via ett integrerat trappförlopp.

Tillgängliga huvudstråk markeras tydligt genom kontrast i beläggnings.

Sittplatser med rygg- och armstöd placeras i anslutning till tillgängliga huvudstråk och entréer för att öka användbarheten och tillgängligheten för personer med nedsatt rörelseförmåga. Speciell uppmärksamhet ges till platser där vänt-situationer och köbildning kan ske, så att stöd och sittplatser finns tillgängliga för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Checklista för gestaltning:

- Olika grupper tillgänglighetskrav ska tillgodose, här ingår även resenärer som en grupp med särskilda krav.
- Tillgänglighetslösningar ska integreras i den överordnade gestaltningen.
- Sammanhängande ledstråk ska anläggas, där i största möjliga mån naturliga ledtytor används.

- Funktionsbelysning placeras för att stärka orienteringen i området.
- Sittplatser ska ha rygg- och armstöd och placeras i anslutning till tillgängliga och användbara gångvägar och entréer.
- Ledstänger i trappor ska utföras enligt gällande normer.
- Ledstänger i ramper ska utföras i enlighet med gällande normer med handledare i två höjder.
- Gestaltning av räcken och ledstänger ska samordnas med A för en enhetlig gestaltning av resecentrum.
- Tydlig skyltning och vägvisning ska finnas till hissar som alternativ till rulltrappor och trappor i färdvägar.
- I trappor ska första och sista steget i varje trapplopp kontrastmarkeras med en ljushetskontrast på 0,40 NCS.
- Ramper ska kontrastmarkeras i början och slutet av de lutande rampytorna.
- Alla tillgänglighetslösningar ska löpande samordnas med A för att säkra ett sammanhängande nätverk av ledstråk i utomhus- och inomhusmiljön.

För mer detaljerad översikt över tillgänglighetskrav för resecentrum, se checklista för tillgänglighet utarbetad av SWECO, 2021-01-22 som finns i projektets dokumenthanterings-system, iBinder.

För mer info om belysningsstrategi se kapitel 11.

Checklista för gestaltning:

- Belysningsprogram utarbetas för att ge riktlinjer för belysningsplanering, uppdelat i funktionsbelysning, platsbelysning, effektbelysning samt byggnadsanknuten belysning.
- Belysningsprogrammet ska behandla resecentrum som en helhet, där arkitektur och landskapsarkitektur ska vara integrerade med varandra.
- Särskild hänsyn ska tas vid ramper i terrasser för att undvika bländande belysning.
- Belysningen ska öka förutsättningarna och lusten att röra sig i det offentliga rummet under dygnets mörka timmar.
- Belysningen ska verka för ökad trygghet och säkerhet i resecentrumets alla delområden, till exempel genom effektbelysning av planeringsytorna.
- Ljuskällorna ska ta hänsyn till sin omgivning och anslutande belysning för att skapa jämna övergångar mellan olika ljuskällor och undvika ljusinfektion.
- Belysning ska planeras utifrån människan och ta hänsyn till det sammanhang och den hastighet människan rör sig i, även under den mörka tiden på dygnet.
- Belysningen ska förstärka kvaliteten i arkitekturen och det offentliga rummet.
- Belysningen planeras på ett miljömässigt hållbart sätt.
- Effektbelysning är ett viktigt verktyg för att skapa stämningar och för att belysa platser och konstverk.

8.4 DAGVATTENHANTERING

8.4.1 Helhetstänk i dagvattenstrategin

Dagvattenhanteringen följer förslag från Dagvattenutredning för Västerås resecentrum 15-12-07, reviderad 19-12-03 som finns i projektets dokumenthanteringsystem, iBinder.

Södra Ringvägen/Kungsängsgatan/busstorget avvattnas traditionellt och kassetter/magasin för fördröjning utreds. Vid terrasser på bjälklag styrs dagvatten mot planeringsytorna för bevätning och infiltrering av grönytor, teknik och uppbyggnader utreds. Terrasser utanför bjälklag möjliggör fördröjningsmagasin av makadam, utreds. Övriga ytor höjdsätts för att möjliggöra mesta möjliga hantering av ytvatten för infiltration och fördröjning.

Dagvattenhanteringen integreras på ett medvetet sätt i utformningen av resecentrums nya platsbildningar. På detta sätt skapas en medvetenhet kring avvattningsprocessen och den framstår som en positiv del av området och resecentrums miljöprofil.

I så stor utsträckning som möjligt ska dagvatten omhändertas lokalt. Ett integrerat dagvattentänk i hela planområdet är nyckeln till att det lokala omhändertagandet av dagvatten blir framgångsrikt. Planeringsytorna som kan hantera stora mängder vatten möjliggörs. Dagvattenrännor i beläggning ska integreras i gestaltningen och materialval ska ligga i linje med resten av projektet. Tåliga och friska arter väljs och integreras i smarta dagvattensystem där regnvattnet används som resurs för att minimera bevätningsbehovet.

Checklista för gestaltning:

- Ett integrerat dagvattentänk genomtyr gestaltningen och bidrar till goda och hållbara offentliga miljöer.
- Västerås stads riktlinjer för dagvatten ska gälla.
- I så stor utsträckning som möjligt ska dagvatten omhändertas lokalt i resecentrums egna system.
- På publika ytor leds dagvatten i täckta rännor.
- Tekniska lösningar ska väljas som minimerar föroreningshalten.
- Dagvattensystemet ska utformas enligt följande principer; fördröjning, filtrering, infiltrering och uppsamling.

1. Vattnet rinner eller sipprar direkt ner i regnbådden.
2. Dagvatten rinner från gatan ner i brunnen.
3. När vattnet bräddar brunnen förs det vidare till regnbådden.
4. Vattnet suges upp av plantor och träd. Fosfor och kväve binds i jord och växtlighet.
5. Vid extremt mycket regn mätas jorden och överskottsvatten samlas i botten av planeringsgropen.
6. Via dräneringsrör förs vattnet till en dagvattenbrunn, vidare till vattenledning och leds sedan vidare ut till vattendrag.

I trappor och ramper fungerar handledaren som ett naturligt ledstråk. Gestaltning av räcken ska samordnas med A. Foto: Holscher Design, City Dune Köpenhamn.

Uppmärksamhetsfält som följer formgivningen, Vasa- och Sigurdsterrassen. Produkten ska vara av gjutjärn liksom övriga ledstråk. Foto: Holscher Design, City Dune Köpenhamn.

Ledstråk med sinusplatta i gjutjärn vid Sigurdsterrassen och Vasaterrassen. Bredd: 60 cm. Foto: GH Form.

Sinusplattor i granit på busstorget. Bredd: 60 cm. Foto: Naturstenskompianiet.

Lokal avledning av vatten till planteringar och regnbåddar. Foto: Aaron Booher, Brooklyn Botanical Visitor Center.

Exempel på dagvattenplantering i gatumiljö med inlopp för vatten i kantstenar. Foto: Hasse Wester, Norra Djurgårdsstaden.

8.5 PLANTERING

8.5.1 Vasaterrassen

På Vasaterrassen arbetas det med klassiska perennplanteringar som knyter an till Vasaparken, den klassiska engelska landskapsparken. En variation mellan öppet och slutet skapar utblickar, siktninjer och en variation i landskapet. I de delar där rampen ligger på mark placeras större träd, för att i delar på bjälklag övergå till en mer öppen plantering med lägre vegetation och ett fåtal träd.

8.5.2 Sigurdsterrassen

På Sigurdsterrassen arbetas det med höga prydnadsgräs och tallar som skapar en robust plantering som klarar platsens växtförutsättningar och skapar associationer till Mälarens landskap. I de delar där rampen ligger på mark placeras större träd, för att i delar på bjälklag övergå till en mer öppen plantering med lägre vegetation och ett fåtal träd.

Checklista för gestaltning:

- Robusta arter används inom resecentrum, med stort fokus på att hitta arter lämpliga för platsens förutsättningar på bjälklag.
- Planteringar bidrar till att förstärka de olika delområdenas olikheter.
- Vid planering av resecentrums planteringar tas hänsyn till aspekter som årstidsväxlingar, dagvattenhantering, trädets fullvuxna storlek och platsmässig variation.

Sigurdsterrassen, prydnadsgräs. Foto: SLA, Hotel Alsik.

Vasaterrassen, perennplanteringar. Foto: Kristian Krogh Baagøe.

Planteringar med kvaliteter under hela året. Foto: Källa okänd.

Planteringar med kvaliteter under hela året. Foto: Floris van Breugel.

- Träd och höga buskar ska ej försäkra viktiga siktninjer eller bidra till att skapa en svårövervakad utomhusmiljö.
- I kommande skeden bör driftnivån stämmas av med beställaren, så att gestaltning och drift samordnas tidigt i projekteringen.
- Nyplantering av träd i skelettjord ska ha minst stamomfång 20–25.

8.6 SIGURDSTERRASSEN

Sigurdsterrassens gröna landskap lyfter sig upp över spåren. Höga prydnadsgräs och tallar skapar en robust plantering som klarar platsens växtförutsättningar och skapar associationer till Mälarens landskap.

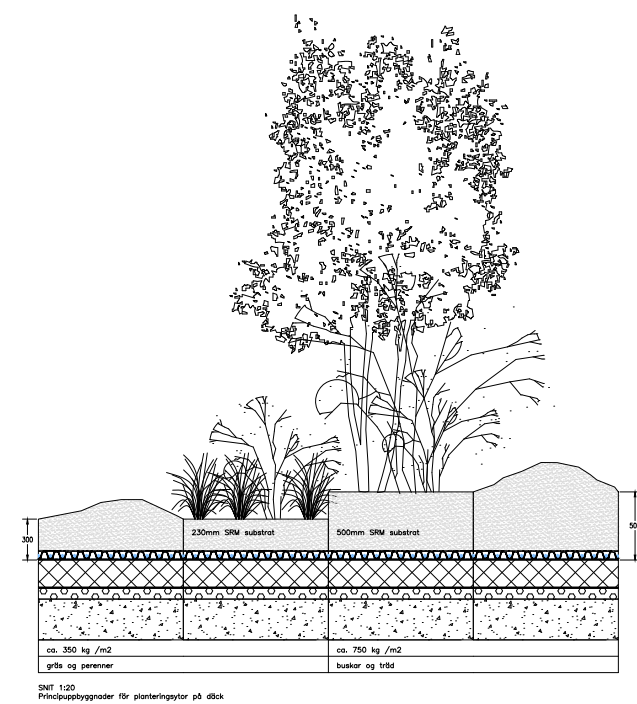
Genom landskapet flödar två separata stråk för fotgängare respektive cyklister. I huvustråket för fotgängare integreras mindre platsbildningar, i form av leksculpturer, sittbänkar etcetera. I fotgängarrampens mitt placeras en ledstång.

Nivåskillnader hanteras genom att platsgjutna murar och stenblock placeras längs terrassen. Stenblockens råa uttryck skapar en förhöjd materialitet och en kontrast till rampernas släta beläggning i platsgjuten betong.

För att markera platsbildningar och flöden fällt stråk av krossmaterial in i rampernas betongbeläggning. De tillför ytterligare en nivå av taktilitet i beläggningen och bryter ner skalans.

Checklista för gestaltning:

- Cykelramp ska utföras som platsgjuten betong.
- Övriga ramper och platsbildningar ska utföras som platsgjuten betong, delvis med inslag av ingjutna synliga band av kross.
- Kantstenar vid Kungsängsgatan utförs i granit. Sänkta kantstenar sätts vid övergångsställen enligt gällande tillgänglighetsnormer.
- Cykelbanor längs Kungsängsgatan utförs i asfalt.
- Gångbanor i gatunivå utförs enligt Västerås stads standard.
- Cykelbanor längs Kungsängsgatan utförs i nivå med gångbanor och avgränsas från gångbanan med en nollad kantsten av granit.
- Ytskikt på torg och platser uppfyller krav på tillgänglighet och utförs med slät yta som ger god framkomlighet.
- Alla ledstångar på ramper ska utföras med handledare i två nivåer och ska gestaltas i samarbete med A.

Planteringsplanen tar utgångspunkt i förutsättningarna för växter att etablera sig och trivas. Planteringsplanens uttryck speglar och förmedlar platsens förutsättningar.

- Vid höjdskillnader som överskrider 0,5 meter, ska fallskyddsräcken placeras. Dessa ska inarbetas i gestaltningen och utformas i samarbete med A.
- I trappor ska första och sista trappsteget markeras med en kontrastfärg.
- Där inga naturliga ledstråk finns, ska huvudstråk markeras i beläggningen med 60 centimeter breda sinusplattor av gjutjärn.
- Uppmärksamhetsfält ska utföras av markeringsknoppar av gjutjärn.
- All granit ska vara av nordisk härkomst och alla träslag FSC-märkta.
- Utrustning ska väljas som passar ihop med platsens övriga formspråk och färgsättning.
- Utrustning ska vara godkänd ur tillgänglighetssynpunkt.
- Utrustning ska ta hänsyn till miljöaspekter; lokala träslag används.
- Utrustning placeras i goda klimatlägen och för att gynna sociala möten.

SIGURDSTERRASSEN
1:400

Cykelrampen, den tillgängliga rampen samt platsen framför stationsbyggnaden utförs i platsgjuten betong. Infälld kross markerar skillnad mellan gångytor och platsbildningar samtidigt som det bryter ned skalans och tillför ett taktilt element i beläggningen. Foto: AJ Landskap, Anders Franzéns park.

Naturstensblock placeras där stora höjdskillnader ska tas upp i slänterna. Stenarna bryter av det annars strikta formspråket och står i kontrast till de släta beläggningarna. Foto: Álvaro Siza Vieira, Leça Swimming Pools.

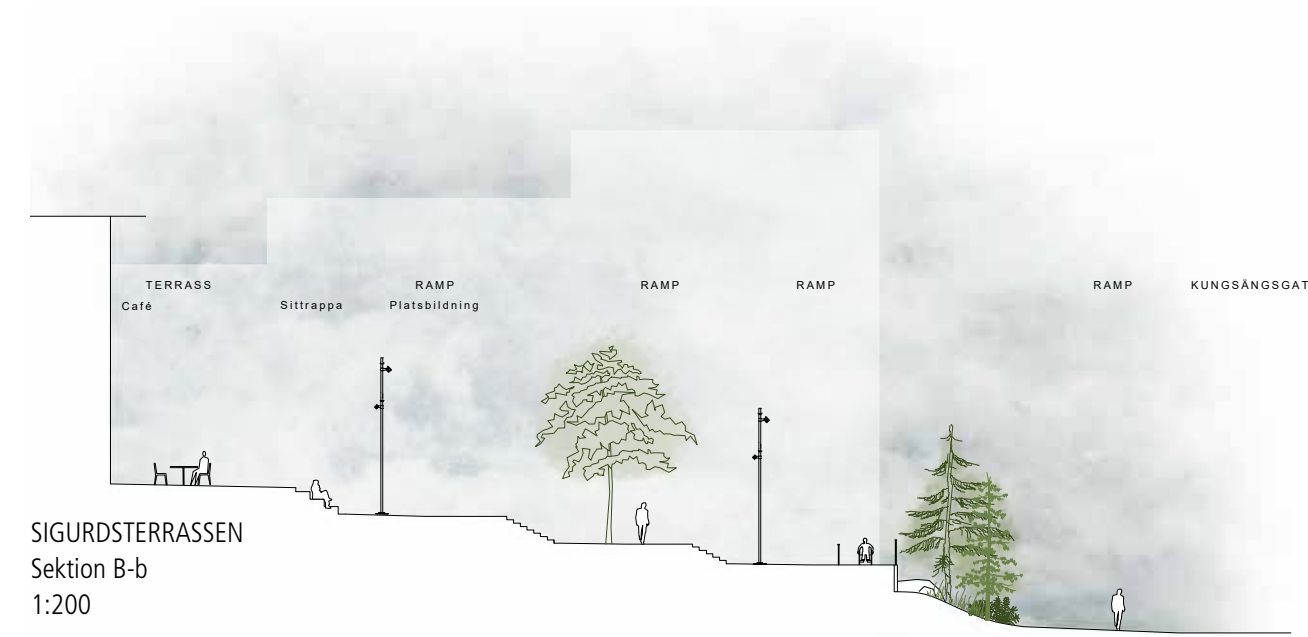
Trappor som objekt i betong eller naturen som förbinder ramperna och leder besökare den snabbaste vägen upp för terrassen. Foto: Källa okänd.

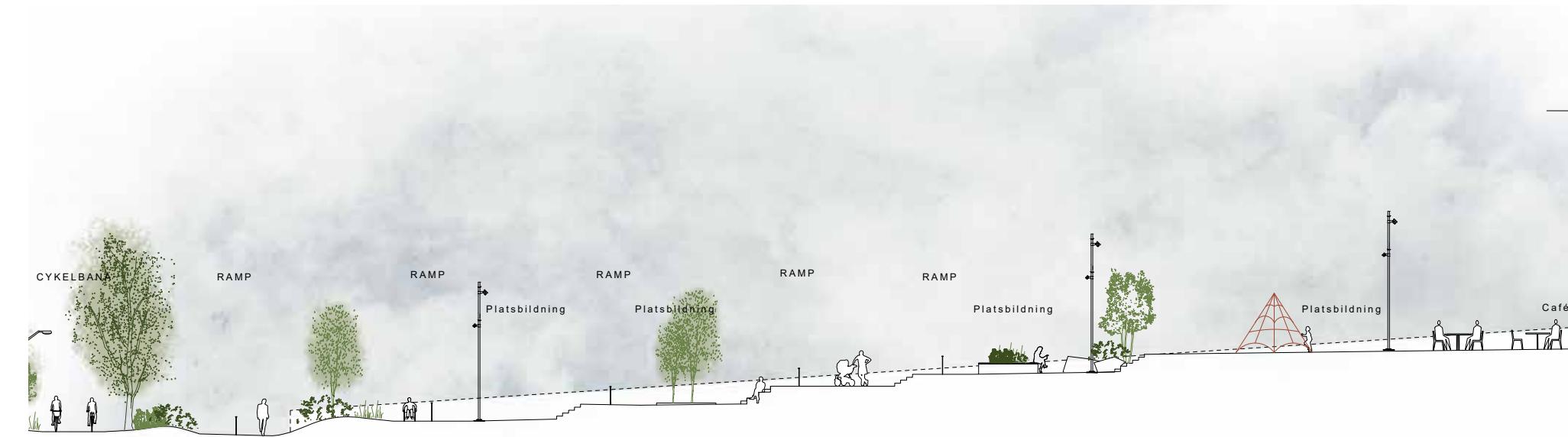
Sigurdsterrassens planteringar består av prydnadsgräs och tallar som leder tankarna till ett skärgårdslandskap. Foto: Källa okänd.

SIGURDTERRASSEN
Sektion A-a
1:200

SIGURDTERRASSEN
Sektion B-b
1:200

VASATERRASSEN
Sektion C-c
1:1200

8.7 VASATERRASSEN

Vasaterrassen, som visuellt blir en förlängning av Vasaparken, gestaltas som ett mer klassiskt urbant rum med anknäring till Vasaparkens karaktär av engelsk landskapspark. Den engelska landskapsparken som iscensatt landskap, där landskapet bearbetas för att skapa stämningar, följer med upp på Vasaterrassen. En variation mellan öppet och slutet, siktlinjer och naturliga former skapar grunden för de stora flöden som ska rymmas på Vasaterrassen. I de stora flödena finns lugna nischer för att betrakta, vänta och mötas, medan flöden koncentreras med hjälp av vegetation, möblering och funktionsbelysning.

Terrassen kopplar på det befintliga flödet genom Vasaparken till stationen och angörs från Kopparbergsvägen. En breddning av gångbanan längs vägen möjliggör stora flöden av fotgängare och cyklister. Ankomstplatsen från Kopparbergsvägen blir, förutom som entréplats till det nya resecentrumet, en viktig länk mellan stadskärnan och Mälarporten. Vasaterrassens slingrande ramp i platsgjuten betong lyfter sig upp över spåren.

I huvudstråket för fotgängare integreras mindre platsbildningar, i form av lekskulpturer, sittbänkar etcetera. I fotgängarrampens mitt placeras en ledstång.

Nivåskillnader hanteras genom att platsgjutna murar och stenblock placeras längs terrassen. Stenblockens råa uttryck skapar en en förhöjd materialitet och en kontrast till rampernas släta beläggning i platsgjuten betong.

För att markera platsbildningar och flöden fällt stråk av krossmaterial in i rampernas betongbeläggning. De tillför ytterligare en nivå av taktilitet i beläggningen och bryter ner skalan.

Checklista för gestaltning:

- Cykelramp ska utföras som platsgjuten betong.
- Övriga ramper och platsbildningar på Vasaterrassen utförs som platsgjuten betong, delvis med inslag av kross.
- Entrétorget utförs med mönsterlagd markbeläggning av nordisk granit. Mönsterläggningen ska genom projektets alla skeden samordnas med A.
- På entrétorget ska planeras för vattenkonst.
- Kantstenar vid Södra Ringvägen utförs i granit. Sänkta kantstenar sätts vid övergångsställen enligt gällande tillgänglighetsnormer.
- Cykelbanor längs Södra Ringvägen utförs i nivå med gångbanor och avgränsas från gångbanan med nollad kantsten av granit.
- Ytskikt på torg och platser uppfyller krav på tillgänglighet och utförs med slät yta som ger god framkomlighet.

- Alla ledstänger ska utföras med handledare i två nivåer och ska gestaltas i samarbete med A.
- Vid höjdskillnader som överskrider 0,5 meter, ska fallskyddsräcken placeras. Dessa ska inarbetas i gestaltningen och utformas i samarbete med A.
- I trappor ska första och sista trappsteget markeras med en kontrastfärg.
- Där inga naturliga ledstråk finns, ska huvudstråk markeras i beläggningen med 60 centimeter breda sinusplattor av gjutjärn.
- Uppmärksamhetsfält ska utföras av markeringsknoppar av gjutjärn.
- Alla huvudstråk ska vara lätta att följa och hitta för alla människor.
- All granit ska vara nordisk och alla träslag FSC-märkta.
- Utrustning ska passa ihop med platsens övriga formspråk och färgsättning.
- Utrustning ska vara godkänd ur tillgänglighetssynpunkt.
- Utrustning placeras konsekvent och förstärkt.
- Utrustning ska ta hänsyn till miljöaspekter; lokala träslag används.
- Utrustning placeras i goda klimatlägen och för att gynna sociala möten.
- Robusta arter ska användas inom planteringsytorna.

Foto: AJ Landskap, Anders Franzéns park.

Foto: AJ Landskap, Anders Franzéns park.

Foto: Kengo Kuma, Milano.

Planteringsytorna på Vasaterrassen knyter an till den klassiska Vasaparken med prunkande perennplanteringar och buskar. Foto: Piet Oudolf.

8.8 JÄRNVÄGSTORGET

Järnvägstorget ska fungera som ett uppsamlande entréplats till tågcentralen och en attraktiv mötesplats för både besökande och resenärer.

Torget delas upp i flera rum och flöden med större planteringsselement som hämtat form ifrån terrasslandskapens förlopp för att skapa igenkänning för stationsområdet och skapa en helhet. Planteringsbäddarna blir styrande skulpturala element utförda i terasso-ytbehandlad formgjuten betong som delar upp torget där resande och besökande kan finna enkla förlopp att ta sig fram och samtidigt finna rogivande mötesplatser. Torget indelas i en löpande sekvens som både har en storlek för att hålla evenemang och platser för sittplatser och konst.

På norra delen finns vattenkonst som kan ses i förlängningen av Kopparbergsvägen och signalerar entré till området. Inre delarna av torget lämpar sig för offentlig konst. Torgets golv utförs likt anslutande ytor till centralstationen i olika granit-typer och med olika ytbehandling.

Checklista för gestaltning:

- Entréorg utförs med mönsterlagd markbeläggning av nordisk granit. Mönsterläggningen ska genom projektets alla skeden samordnas med A.

- På entrétorget ska planeras för vattenkonst.
- Kantstenar vid Södra Ringvägen utförs i granit. Sänkta kantstenar sätts vid övergångsställen enligt gällande tillgänglighetsnormer.
- Cykelbanor längs Södra Ringvägen utförs i nivå med gångbanor och avgränsas från gångbanan med nollad kantsten av granit.
- Ytskikt på torg och platser uppfyller krav på tillgänglighet och utförs med slät yta som ger god framkomlighet.
- Där inga naturliga ledstråk finns, ska huvudstråk markeras i beläggningen med 60 centimeter breda sinusplattor av gjutjärn, granit eller betong.
- Uppmärksamhetsfält ska utföras av markeringsknoppar av gjutjärn eller markerade i beläggning.
- Alla huvudstråk ska vara lätta att följa och hitta för alla människor.
- All granit ska vara nordisk och alla träslag FSC-märkta.
- Utrustning ska passa ihop med platsens övriga formspråk och färgsättning.
- Utrustning ska vara godkänd ur tillgänglighetssynpunkt.
- Utrustning placeras konsekvent och förstärkt.
- Utrustning ska ta hänsyn till miljöaspekter; lokala träslag används.
- Utrustning placeras i goda klimatlägen och för att gynna sociala möten.
- Robusta arter ska användas inom planteringsytorna.

Huvudgångstråk markeras tydligt i beläggningen, medan sekundära gångstråk på tvärs, flätas in i torgets huvudbeläggning, och skapar en gradient mellan väntzoner och gångstråk. Foto: Polycor, Place d'Armes, Montreal.

På järnvägstorget finns en gradient i beläggningen. Ju större flöden, desto slätare beläggning. Foto: Daniela Valentini, Meilen Town Hall.

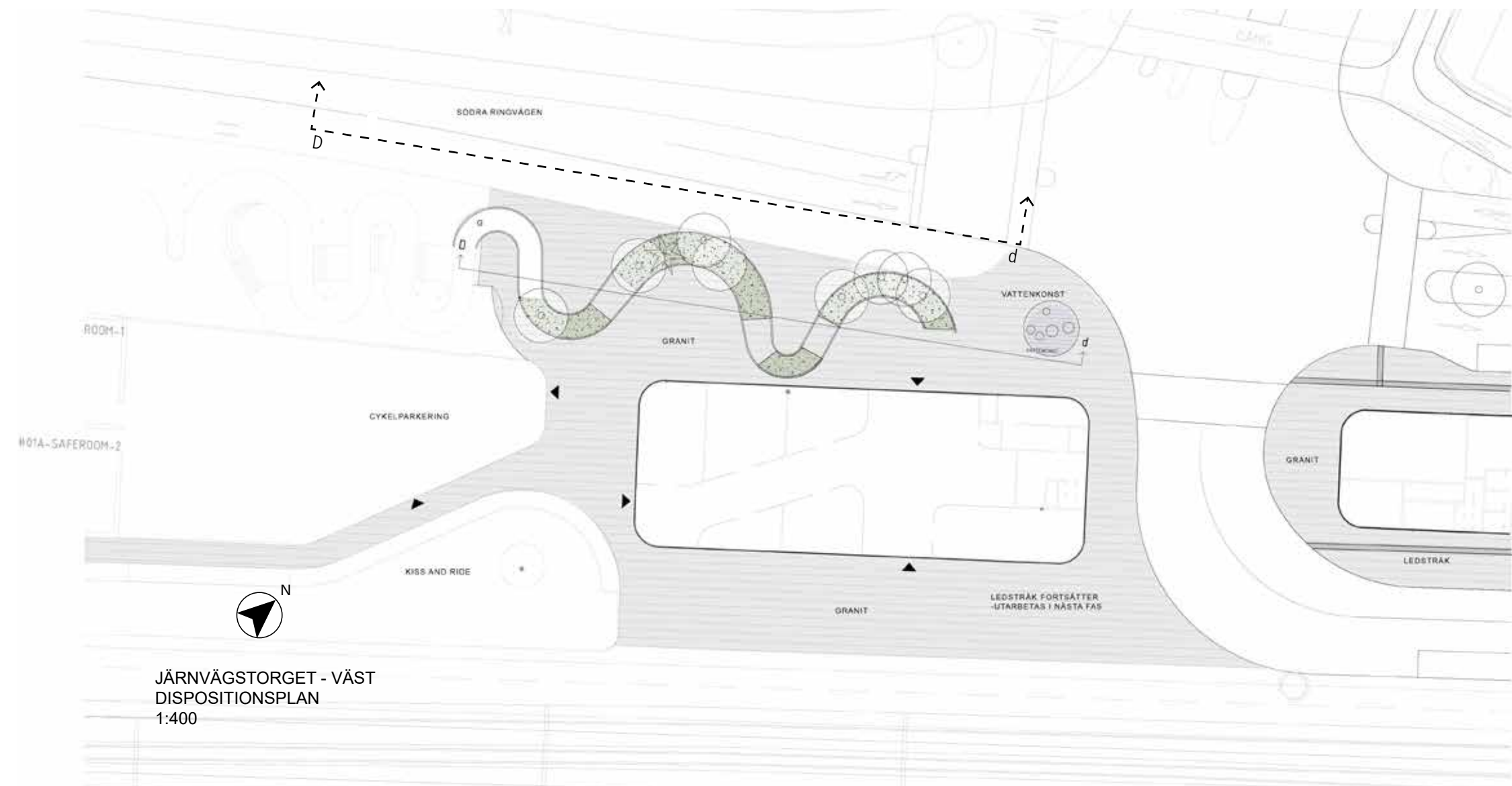
Ledstråk med sinusplattor av nordisk granit likt övrig beläggning. Foto: Naturstenskompagniet.

Planteringsytorna på Vasaterrassen knyter an till den klassiska Vasaparken med prunkande perennplanteringar och buskar. Foto: AJ Landskap, Anders Franzéns park.

JÄRNVÄGSTORGET
Sektion D-d
1:200

JÄRNVÄGSTORGET - VÄST
DISPOSITIONSPLAN
1:400

8.9 BUSSTERMINALEN

För att länka samman bussterminalen med övriga Västerås, arbetas med en beläggning som knyter an till stadens golv, en naturstensbeläggning av nordisk granit. För att tydligt markera gångstråk längs bussterminalens kanter, arbetas med en tydlig skillnad i nyans i beläggningen. På bussterminalens mittersta del finns en gradient i beläggningen. Ju större flöden, desto slätare beläggning.

Huvudgångstråk markeras tydligt i beläggningen, medan sekundära gångstråk på tvärs, flätas in i torgets huvudbeläggning, och skapar en gradient mellan väntzoner och gångstråk.

Busstorgsterrassen ska fungera som en lutande grön vägg som erbjuder såväl sittplatser som en smitväg upp till broplan. De nedre och övre delarna utformas som en sittgradäng med informella sittplatser och integrerad plantering, en naturlig plats för att vänta på avgångar och en träffpunkt för resenärer. En stor planteringsyta placeras i terrassens mitt. Längs med den norra sidan av terrassen placeras en smalare trappa som ska fungera som smitväg från bussterminalen upp till broplan.

Checklista för gestaltning:

- Busstorget utförs med mönsterlagd markbeläggning av nordisk granit. Mönsterläggningen ska genom projektets alla skeden samordnas med A.
- Kantstenar vid Södra Ringvägen och bussgatan utförs i granit. Sänkta kantstenar sätts vid övergångsställen enligt gällande tillgänglighetsnormer.
- I gestaltning av bussterminalen är det särskilt viktigt att säkerställa god översikt och orienterbarhet för resecentrums alla användare.
- Huvudstråk ska vara tydliga att identifiera och markeras med en särskild beläggning.
- Bussterminalens kantstenar ska uppfylla rådande krav för busshållplatser och utföras i granit.
- Ytskikt på torg och platser uppfyller krav på tillgänglighet och utförs med slät yta som ger god framkomlighet.
- Där inga naturliga ledstråk finns, ska huvudstråk markeras i beläggningen med 60 centimeter breda sinusplattor av granit.

- Uppmärksamhetsfält ska utföras av sinusplattor av granit.
- Alla huvudstråk ska vara lätta att följa och hitta för alla människor.
- All granit ska vara av nordisk härkomst och alla träslag FSC-märkta.
- Utrustning ska passa ihop med platsens övriga formspråk och färgsättning.
- Utrustning ska vara godkänd ur tillgänglighetssynpunkt.
- Utrustning placeras konsekvent och förstäligt.
- Utrustning ska ta hänsyn till miljöaspekter; lokala träslag används.
- Utrustning placeras i goda klimatlägen och för att gynna sociala möten.
- Robusta arter ska användas inom planteringsytorna.
- Busstorgsterrassens smitväg ska ej gestaltas på ett sätt så att den uppfattas som ett huvudstråk.

RETLISTA

- Fortsatt samordning mellan LA+A kring gestaltning, geometrier och materialval.
- Samordning med A, Trafik och VA ska fortsätta.
- Tillgänglighet ska detaljeras.

Delområden

- Samordning mellan LA+A kring gestaltning och geometrier fortsätter.
- Samordning med A kring materialval.
- Integrering av lekmöjligheter och andra program i terrasserings och platsbildningar.
- Placering och förslag av utrustning.
- Beläggningsmönster på busstorget och järnvägstorget vid Vasaterrassen ska gestaltas.
- Gång- och trafikytor under Sigurdsterrassen ska utredas och gestaltas.
- Undersöka möjlighet att återanvända och upcycle material val.

Huvudgångstråk markeras tydligt i beläggningen, medan sekundära gångstråk på tvärs, flätas in i togets huvudbeläggning, och skapar en gradient mellan väntzoner och gångstråk. Foto: Polycor, Place d'Armes, Montreal.

På bussterminalens mittersta del finns en gradient i beläggningen. Ju större flöden, ju slätare beläggning.

Ledstråk med sinusplattor av nordisk granit, likt övrig beläggning. Foto: Daniela Valentini, Meilen Town Hall.

Grön koppling till byggnad. Foto: Maki and Associates, Shenzhen Sea World Culture and Arts Center.

Informella sittplatser längs busstorgsterrassens nedre och övre delar. Foto: MSLA, Laguna street, San Francisco.

